

3. BESZÁLLÍTÓK

3.1.	Beszállítói kapcsolatok	32
3.2.	Fenntarthatóság a beszerzési láncban	32
3.3.	Helyi beszerzések.....	34

3.1 BESZÁLLÍTÓI KAPCSOLATOK

A Magyar Telekom Csoport méreténél fogva jelentős hatással van a gazdaság többi szereplőjére is, ezért felelőssége nem korlátozódhat a vállalat határain belülre. Emellett kockázati szempontból is lényeges, hogy olyan szállító partnerekkel lépjen üzleti kapcsolatba, melyeknek gazdasági, társadalmi, környezeti teljesítménye megfelelő. Ennek érdekében a vállalatcsoport fenntarthatósági szempontból is menedzseli szállítói kapcsolatokat. A szállítói kapcsolatok csoport szintű koordinációját a Beszerzési igazgatóság biztosítja, egyrészt központi beszerzési szolgáltatás nyújtása útján, másrészt a tagvállalatok beszerzésszakmai szervezeteinek közreműködésével.

A szállítók a törvényeknek megfelelő, szabályozott, a versenyt és a verseny tisztaságot biztosító, átlátható, strukturált és dokumentált beszerzési eljárások során kerülnek kiválasztásra, amelyek folyamatos kontroll alatt állnak a Deutsche Telekom Csoport által közösen használt Internal Control System (ICS) segítségével. A rendszer az ellenőrzés mellett ösztönöz folyamataink fejlesztésére és gyorsítására is.

Szerződéseinkben törekszünk a kölcsönösen előnyös, értékteremtő partnerkapcsolatok kialakítására. A költséghatékony működés érdekében ugyanakkor folyamatosan racionalizáljuk beszerzési folyamatainkat az anyavállalati és a csoport szintű beszerzésekben rejlő szinergiák kiaknázásával.

A szállítói kapcsolatok alapvető eszköze a Beszerzési igazgatóság internetes honlapja (<https://beszerzes.telekom.hu/fooldal.vm>). A regisztrációt követően a szállítók a számukra kialakított interaktív oldalakon közvetlenül elérik a hírlevél-szolgáltatást, a szállítóminősítési rendszert, az ajánlatok kezelésére használt OneSource rendszert, illetve hasznos információkat találnak a beszerzési eljárásokkal kapcsolatban.

A szállítók referenciáit, gazdasági helyzetét, minőségi és fenntarthatósággal kapcsolatos

A Magyar Telekom számára fontos a korrupció elleni fellépés és az etikus magatartás, ezért szállítóitól elvárja, hogy elfogadják antikorrupciós nyilatkozatát, valamint a Társaság Működési Kódexét, és megfeleljenek az azokban rögzített elvárásoknak, melyek a szerződés feltételei között is szerepelnek.

Emellett minden szállítónak meg kell ismernie és el kell fogadnia a vállalatcsoport Szociális Chartáját, amely a munkakapcsolatokra és a foglalkoztatási feltételekre vonatkozó, elvárt minimális szociális sztenderdeket fogalmazza meg. Továbbá az érdekelt szállítói kört felkértük a Magyar Telekom Koltánpolitikájának elfogadására is.

képességeit – a Beszerzési igazgatóság internetes honlapján működtetett – előminősítő rendszerben értékelik a szakemberek. A Társaság továbbfejlesztett szállítói előminősítési rendszere biztosítja minden regisztrált szállító részére a fenntarthatósági szempontú kérdőív kitöltését és annak kiértékelését is. Az eredmények segítenek a kockázatok feltárásában, és a szállítókkal történő közös fejlesztés lehetőségét is biztosítják. A minősítési eredmények fontos tényezői a szállító kiválasztási folyamatnak.

A termékeket és szolgáltatásokat a vállalat döntően előminősített szállítóktól szerzi be. A kölcsönös fejlődés érdekében a regisztrált szállítókat a kérdőív kitöltését követően online módon azonnal tájékoztatjuk a szállítóminősítés során elért eredményeikről. A megrendelések értékének több mint 75%-át minősített külső szállítóktól szereztük be, 1150 partneren keresztül.

3.2 FENNTARTHATÓSÁG A BESZERZÉSI LÁNCBAN

A fenntarthatóság iránti elkötelezettségünket hangsúlyosabban akarjuk közvetíteni a mindennapi üzletvitelünkben aktívan szerepet

játszó szállítók irányába. Ez nem válhat valóra új és ambiciózus célkitűzések, a legjobb gyakorlatok követése és minden érintett bevonása nélkül. Ezért hoztuk létre a Magyar Telekom Fenntarthatósági Kérdőívét, mely egy környezeti, társadalmi és üzleti etikai egységekből álló kérdéssorozat. A kapott válaszoknál az adott szállító iparág szerinti súlyozással kapja meg a végleges pontszámát. 2015-ben a felmérésben 15 vállalat vett részt közvetlenül, ami a beszerzési érték 10,86%-ának felel meg. A válaszadókat értesítettük eredményeikről, és témakörök szerint is visszajelzést kaptak teljesítményükről. A Magyar Telekom mindennapjaiban elkötelezetten, proaktívan és átlátható módon tesz azért, hogy a fenntarthatóság az identitásának részévé váljon, és képessé tegye partnereit is a fenntartható fejlődésben való tudatos részvételre. Ezért kifejezetten örülünk együttműködésünknek, melynek keretében jobban megismerhettük a vállalatok fenntarthatósági működési kereteit.

A fenntartható szállítói lánc megteremtése érdekében a Magyar Telekom 2015-ben is használta partnerei értékelésére a GeSI (Global e-Sustainability Initiative) által kidolgozott részletes szállítói önértékelő kérdőívet, amely környezetvédelmi szempontok mellett emberjogi, munkahelyi egészségi, biztonsági, üzleti etikai kérdéseket is tartalmaz. Eddig

összesen 38 szállító értékelése készült el, ezen szállítók az éves megrendelési érték 19,45%-át adták (2011-ben ez az érték 31,5%, 2012-ben 39%, 2013-ban 31,3%, 2014-ben 16,4% volt).

Aktív szállítóink fenntarthatósági értékelésére a nemzetközi szinten ismert és működő, illetve a DT által is használt és támogatott EcoVadis értékelőrendszer használatát vezetjük be. Stratégiaileg kiemelten fontos és nagy kockázati tényezővel rendelkező szállítóinkat hívjuk meg, hogy az EcoVadis részletes szempontrendszer alapján nyilatkozzanak működési gyakorlatukról. Ennek keretében közvetlenül 7, közvetve pedig 26 szállítónk került értékelésre társadalmi, környezetvédelmi, gazdasági és fenntartható beszerzési szempontok alapján. Ezek a szállítók az éves megrendelési érték 37,42%-át adták, mely érték az előző évben 39,5% volt.

A folyamat fejlesztési területeiként a jogi megfeleléseket, vállalatirányítási integrálását, az EcoVadis rendszer beemelését és a Magyar Telekom által kifejlesztett kérdőívet építettük ki szakértő kollégáink segítségével. A kialakított folyamatokról 2015-ben több fórumon is tájékoztattuk érintett kollégáinkat és létrehoztunk egy – a Magyar Telekom minden munkavállalója által elérhető – online tananyagot. A belső intranetes felületen elérhető oktatási anyag tartalmazza az összes új folyamatot, azok részletes leírását és a témák szerinti kontaktokat.

A 2015. év során befejeződött a stratégiai kiemelt célként is megfogalmazott fenntartható szállítóiláncmenedzsment-folyamat kialakítása, melynek célja, hogy a Magyar Telekom fenntarthatóság iránti elkötelezettsége váljon szállítóink működésének részévé, és vállalatunk fenntarthatósági alapelvei és elemei a szállítóinknál is jelenjenek meg.

A fenntartható szállítóiláncmenedzsment-folyamat részeként, a hatékony működés támogatásához létrehoztunk egy munkacsoportot, melynek tagjai felelősek és eljárnak a szállítókkal kapcsolatosan felmerülő incidensek, a negatív környezeti, munkagyakorlati, emberi jogi vagy társadalmi hatások esetén. A munkacsoport állandó tagjai a Vállalati Fenntarthatósági Központ, a Beszerzési és logisztikai igazgatóság és a Társaságirányítási és általános jogi osztály munkatársai, kiegészítve az incidensben érintett megrendelő szervezet munkatársaival és az incidenst kiváltó téma szakértőivel. A munka támogatására került kialakításra az incidensekezelési folyamat, amely meghatározza az ilyen esetekben szükséges teendőket. Az incidensekezelési folyamat vizsgálja a kiváltó eseményt, a szállító stratégiai fontosságát, az adott eset súlyosságát, elemzi a szállító reakciót, és útmutatást ad a megoldási lehetőségekre. Ilyen folyamat elindítására eddig nem volt példa, és a vizsgálatok nem tártak fel jelentős negatív környezeti, munkagyakorlati, emberi jogi vagy társadalmi hatást. Ezért a fenntarthatósági folyamat keretében nem került sor szállítói szankcionálásra vagy szerződésbontásra.

A szállítói kapcsolatok fenntarthatóvá alakítását a Deutsche Telekom is jelentősen támogatja ágazaton belüli kezdeményezéseken keresztül, aminek köszönhetően világszerte auditokat végeztek a kiválasztott szállítóknál. Az auditok egységes szempont-

rendszere elősegíti és biztosítja a minimális társadalmi és környezetvédelmi sztenderdeknek való megfelelést a különböző tagvállalatok közötti közös szállítók esetén is. A közös csoportszenderdeknek való megfelelést bizonyítva 2015-ben a Deutsche Telekom által JAC-rendszerben végzett auditok közül 16 szállító a Magyar Telekom partnereként is közvetve értékelésre került, ami az éves megrendelési érték 18,32%-a (ezen érték 2011-ben 15,4%, 2012-ben 20%, 2013-ban 16,4%, 2014-ben 20,10% volt).

A Deutsche Telekom országhatárokat átvéelő kezdeményezésként hozta létre 2014-ben a „Together for Sustainability” programot, mely a szállítók fejlesztését szolgáló kezdeményezés. Ennek keretében több kulcsfontosságú, ICT-termékekkel foglalkozó szállítóval alakult ki együttműködés. A cél az, hogy közös megoldásokat találjunk a felmerülő problémákra, amivel mindenki számára előnyös helyzetet teremtünk, mivel mindennek olyan pozitív hozadékai vannak, mint a munkavállalói lojalitás, a motiváció, a termelékenység növelése vagy a termékminőség javítása. 2015-ben 7 szállító csatlakozott a programhoz, aminek eredményeképp csökkent a toborzásból és a fluktuációból adódó CO₂-kibocsátás, és növekedett a termelékenység. 2016-ban a tervek szerint újabb szállítók csatlakoznak a kezdeményezéshez.

A fenntarthatósági folyamattól függetlenül a beszerzési és megfelelési szervezet által azonosított jogi és gazdasági nem megfelelési esetekre és azok megoldására történtek eljárások, ami javítási ajánlatokat, adott partnerrel való szerződésbontást vagy jogi útra való terelést jelentett. Ezen intézkedések száma, jellege és részletei üzleti titok részét képezik, nem publikusak.

A szállítói kapcsolattartás jelentős részét kitevő beszerzési eljárások integrált informatikai rendszerek támogatásával valósulnak meg. A belső beszerzési igényeket döntően elektronikus rendszerekben adjuk fel. A szállító kiválasztási folyamatot internetalapú ajánlatkérés és aukciós eszköz segíti (OneSource), a megrendelések szállítóhoz történő kiküldése/visszaigazolása szintén internetalapú (CPEX)

elektronikus kereskedelmi megoldással történt, a tranzakciók számát tekintve évről évre növekvő mértékben.

Ezek az elektronikus megoldások jelentősen csökkentik a beszerzési folyamat átfutási idejét, továbbá a megrendelések e-mailen történő kiküldése minimálisra csökkentette a papíralapú dokumentumok mennyiségét. A közvetlen elektronikus beszerzési tranzakciók (CPEX) aránya az elmúlt években folyamatosan magas szinten volt, 2015-ben

elérte az összes megrendelt tétel 69%-át (2012-ben 59%, 2013-ban 64%, 2014-ben 66% volt). 2015-ben 264 szállítóval álltunk elektronikus kapcsolatban. Ez a szám az előző évhez képest jelentős mértékben növekedett, ami annak köszönhető, hogy igyekszünk minél több kisebb szállítót is beterezni ebbe a rendszerbe, melyek kevesebb a tranzakciószámmal rendelkeznek.

A belső igénylési rendszerben 2015-ben 18 elektronikus katalógus állt rendelkezésünkre,

melyek esetén a szállító maga menedzseli az elektronikus katalógust. Az itt feladott beszerzési igények esetén a megrendelés teljesen elektronikus úton jut a szállítóhoz. Az így megrendelt tételek aránya 2015-ben a rendszerátállítás miatt átmenetileg 26,7%-ra esett vissza (2012-ben 40,5%, 2013-ban 43%, 2014-ben 46% volt). Célunk, hogy 2016-ban a korábbi eredményeket meghaladó adatokat tudjunk felmutatni, minél több szállítót vonjunk be ismét ebbe a rendszerbe.

A VÁLLALATUNKNÁL BESZÁLLÍTÓKRA ALKALMAZOTT ÉRTÉKELÉSEK KOCKÁZATI SZEMPONTRENDSZERÉT AZ ALÁBBIK ALAPJÁN AZONOSÍTOTTUK:

	EVOVADIS	MT-KÉRDŐÍV	AUDIT	ELŐMINŐSÍTÉS	SUPPLIER SCORE CARD	GESI
Gazdaság	Antikorrupció és vesztegetés	✓	✓	✓	✓	✓
	Összeférhetetlenség	✓	✓	✓	✓	✓
	Csalás	✓	✓	✓	✓	✓
	Pénzmosás	✓	✓	✓	✓	✓
	Versenyllenes gyakorlat	✓	✓	-	✓	✓
	Szellemi tulajdonjogok tisztelete	✓	✓	✓	-	✓
	Marketing- és reklámműveletek szavahihetősége	✓	✓	✓	-	✓
	Fogyasztói és ügyféladatok védelme és titoktartás	✓	✓	✓	✓	✓
	Alapvető szolgáltatásokhoz vagy termékekhez való hozzáférés	✓	✓	-	-	-
	Partneri és beszállítói adatok védelme és titoktartás	-	✓	-	✓	✓
Környezetvédelem	Munkatársi és alkalmazotti adatok védelme és titoktartás	-	✓	✓	✓	✓
	Üzletmenet-folytonosság	-	✓	-	-	-
	Termelés okozta környezeti kockázatok csökkentése	✓	✓	✓	✓	✓
	Energiafogyasztás és üvegházhatású gázok	✓	✓	✓	✓	✓
	Vízgazdálkodás	✓	✓	✓	-	✓
	Biodiverzitás	✓	✓	✓	✓	✓
	Helyi szennyezések	✓	✓	✓	-	✓
	Anyagok, vegyszerek kezelése	✓	✓	✓	-	✓
	Hulladékgazdálkodás	✓	✓	✓	-	✓
	Termékéletciklus-menedzsment	✓	✓	✓	✓	✓
Környezetvédelem	Ingatlanéletciklus-menedzsment	✓	✓	✓	-	✓
	Fenntartható fogyasztás ösztönzése	✓	✓	-	✓	✓
	Fenntartható erdő vagy papír politika	-	✓	-	-	-
	Ügyfélegészség és -biztonság	✓	-	✓	-	-

	EVOVADIS	MT-KÉRDŐÍV	AUDIT	ELŐMINŐSÍTÉS	SUPPLIER SCORE CARD	GESI
Társadalom	Alkalmazotti egészség és biztonság	✓	✓	✓	✓	✓
	Munkakörülmények	✓	✓	✓	✓	✓
	Munkaerő-kapcsolatok	✓	✓	✓	✓	✓
	Karriermenedzsment	✓	✓	-	✓	-
	Gyerek- és kényszermunka	✓	✓	✓	✓	✓
	Diszkrimináció	✓	✓	✓	✓	✓
	Alapvető emberi jogok	✓	✓	✓	✓	✓
	Ügyfélegészség és -biztonság	-	✓	-	-	-
	Fenntartható beszerzési charta	✓	✓	-	-	-
	Vevő képzése a beszállítói láncon belüli problémákról	✓	✓	-	-	-
Beszerzés	Társadalmi vagy környezetvédelmi szerződési feltételek integrálása	✓	✓	✓	✓	✓
	Rendszeres beszállítóértékelés	✓	✓	-	-	-
	Beszállítók auditálása	✓	✓	-	-	-
	Korrektív intézkedések a szállító kapacitásbővítésének megkönnyítésére	✓	✓	-	-	-
	Vevő értékelése fenntarthatósági teljesítménye alapján	✓	✓	✓	✓	-
	Beszállítók előminősítése az értékelést megelőzően	-	✓	-	-	-
	Azonosított kockázatok és hatások	✓	✓	✓	-	✓
	Konfliktusövezetekből származó ásványkincsek	✓	✓	✓	-	-

Szállítói szerződéseinkben fenntarthatósági/környezetvédelmi klauzulákkal biztosítjuk a törvényi és vállalati elvárásainknak való megfelelést. Szállítóinktól elvárjuk a környezetbarát anyagok és technológiák, energiakímélő megoldások alkalmazását.

Az irodaszerek esetében a szállító már megjelöli termékkatalógusában a zöld termékeket – munkatársainkat ösztönözzük ezek megrendelésére.

Termékek esetén létezik az alapanyagokra vonatkozó fekete- és szürkeli lista. Ez azt jelenti, hogy olyan terméket, amelyben a listán lévő alapanyag szerepel, tilos beszerezni (fekete-lista), illetve annak beszerzése nem támogatott (szürkeli lista) a Magyar Telekomnál.

A kármegelőzés érdekében veszélyes anyag vagy készítmény beszerzése esetén – az indokolt minimális készletezés és tárolás kivételével – a szállítótól közvetlenül kerül az anyag a belső igénylőhöz a szállítási idő minimalizálása érdekében. A költséghatékony-

ság növelése és a szállítási utak csökkentése céljából növeljük a szállítók által menedzselt készletek arányát. Ennek lehetőségét szállítási szerződéseink megkötése során a partnerrel közösen megvizsgáljuk.

A Magyar Telekom prioritásként kezeli, hogy a partnerei részére esedékes kifizetéseit a szerződések, megállapodások szerint határidőre teljesítse.

A Crnogorski Telekom 2015 elején elindította a Beszállítói előminősítő kérdőív használatát, így a regisztráció részeként beszállítókat előminősítik. Eddig összesen 50 beszállító töltötte ki a kérdőívet, kockázati tényezőket egyetlen esetben sem azonosítottak. 2015 októberétől (az új beszerzési utasítás hatálybalépésének időpontjától) minden pályázati kiírás esetében vizsgálják, hogy a pályázók teljesítik-e a fenntarthatóságra vonatkozó követelményeket.

A Makedonski Telekom szervezeti egységei kezdeményezhetik anyagok és termékek beszerzését, aminek során felelősséggel tartoznak a környezetvédelmi szempontok érvényesítéséért. Az új beruházások esetén különös figyelmet kell fordítani az energiahatékony eszközök beszerzésére. A beszállítómenedzsment során ellenőrzik az adott beszállító társadalmi felelősségvállalási és környezetvédelmi tevékenységét, ami terveik szerint a jövőben bekerül a szállítói értékelési szempontok körébe.

3.3 HELYI BESZERZÉSEK

A beszerzés globalizációja ellenére továbbra is jelentős arányban szerzünk be termékeket és szolgáltatásokat helyi⁽⁵⁾ szállítóktól. Ezen belül is fontosnak tartjuk, hogy a kis- és középvállalkozások megfelelő szerephez jussanak. 2015-ben szállítóink közel 80%-a ebből a kategóriából került ki. A helyi szállítótól vásárolt termékek és szolgáltatások megrendelésével jelentős mértékben hozzájárulunk a munkahelyek megtartásához.

HELYI TERMÉKEK ÉS SZOLGÁLTATÁSOK ÉRTÉKARÁNYA, MAGYAR TELEKOM CSOPORT ✓

TAGVÁLLALATOK ⁽⁶⁾	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Magyar Telekom Nyrt.	70%	71%	75%	74%	67%	74,5%
KFKI	58%	56%	74%	-	-	-
IQSYS	95%	95%	86%	-	-	-
T-Systems Magyarország	-	-	-	75%	80%	77,8%
Pro-M	53%	47%	53%	-	-	-
Makedonski Telekom	67%	73%	86%	79%	64%	65%
T-Mobile Macedonia	55%	47%	46%	56%	46%	-(7)
Crnogorski Telekom	38%	42%	52%	42%	50%	55%

(5) Az adott országbeli székhellyel rendelkező szállítók.

(6) A Magyar Telekom Csoport jelentős beszerzési értékkel rendelkező tagvállalatai.

(7) A T-Mobile Macedonia AD beolvadt a Makedonski Telekom AD-ba 2015. július 1-jei hatállyal.